

Täysistunto

Keskiviikko 7.11.2018 klo 14.04—17.26

19. Lakialoite laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 47/2018 vp Mia Laiho kok ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 19. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Keskustelu

17.19 **Mia Laiho kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen tehnyt lakialoitteen laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 §:n muuttamisesta niin, että myös lyhytaikaisissa työsuhteissa pyydetään rikostaustaselvitys.

Meidän tärkeimpänä tehtävänä on taata lasten turvallisuus erilaisissa toiminnoissa, missä lapsia hoidetaan ja opetetaan, on se sitten koulussa, päiväkodissa, harrastuksissa, vapaa-ajan toiminnassa. Tällä hetkellä rikostaustan selvittämismenettely koskee lain mukaan esimerkiksi päivähoidon kasvatusta ja opetushenkilöstöä eli käytännössä kuntasektorilla ja yksityisissä päiväkodeissa lastentarhanopettajan ja lastenhoitajan toimeen hakeutuvia henkilöitä, mutta niitäkin vain sen yli kolmen kuukauden työsuhteen osalta.

Tämä asianomainen työnhakijahan tilaa rikosrekisteriotteen itse. Se ei ole kovin kallis, se maksaa 12 euroa. Rikosrekisteriotteeseen merkitään kaikki tuomioistuimen ratkaisut, jotka ovat sakkorangaistusta ankarampia rangaistuksia, lapsiin kohdistuvat rikokset ja seksuaalirikoksista tuomitut sakkorangaistukset. On tietenkin täysin ymmärrettävää, että joskus joutuu hyvin äkkinäisiin tilanteisiin ottamaan sijaisen, mutta niitten tilanteiden pitäisi olla tosiaan poikkeuksia ja harvinaisia. Ongelma tällä hetkellä kentällä on se, että niitä rikosselvitysotteita ei saa edes pyytää. Tästä meillä on oikeusasiamiehen linjaus olemassa, mikä on aiheuttanut sen, että esimerkiksi kerhoissa ja järjestötoiminnassa ollaan hyvin varovaisia edes pyytämään, koska se oikeusasiamiehen linjaus on tulkittu niin, että sitä ei saa tehdä. Tämä on erittäin merkittävä asia. Minä itse toimin Lastenliiton hallituksen puheenjohtajana, ja myös sieltä on tuotu tätä viestiä, että ei saa pyytää tätä rikosselvitysotetta, vaikka he sitä haluaisivat.

Olen tehnyt kirjallisen kysymyksen aiheesta viime keväänä, ja halusin tehdä tästä vielä lakialoitteen, jotta tämän asian korjaamiseen saadaan vauhtia. Tässä kohtaa on selkeä porrasreikä laissa.

Samoin jos ajatellaan esimerkiksi yksityisiä ammatinharjoittajia, jotka toimivat omalla toiminimellään, niin meidän pitäisi huolehtia siitä, että kaikilta, jotka lasten kanssa toimivat, olisi taustat selvitetty. Samoin on paljon erilaisia kesäleirejä ja muita. Ja käytännössä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2018 vp

jos me teemme tämän tiukaksi niin, että vain pysyvissä työsuhteissa tai pitkissä työsuhteissa tämä ote vaaditaan, ei vaadi erikoista matematiikkaa ja logiikkaa ajatella, että sellaiset ihmiset, jotka ovat häiriintyneitä niin, että eivät ajattele lasten edun mukaisesti, voivat sitten hakeutua sellaisiin tehtäviin, missä tätä riskiä kiinni joutumisesta ei ole.

Oikeusministeri Häkkänen on 18.10. kyselytunnilla luvannut paneutua tähän jättämääni lakialoitteeseen, ottanut sen erittäin vakavasti, ja toivottavasti vielä tämän hallituskauden aikana sitä saadaan vietyä eteenpäin. Tähän lakialoitteeseen olen saanut runsaasti allekirjoittajia yli puoluerajojen, ja voidaankin tosiaan nähdä, että lasten turvallisuuden edistäminen on kaikkien puolueiden tahtotila.

17.24 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Haluan kiittää myös edustaja Laihoa aktiivisuudesta tämän jo äsken käsitellyn asian suhteen eli lasten kanssa työskentelevien rikostauttan selvittämisestä annetun lain epäkohtien korjaamiseksi. Tästä asiasta näyttääkin olevan hyvin vahva yhteisymmärrys yli puoluerajojen, ainakin tänään täällä salissa käydyn lähetekeskustelun perusteella, ja myös hallituspuolueiden edustajat ovat tosiaan olleet hyvin yksimielisesti sen kannalla, että tätä nykylakia tulee ehdottomasti muuttaa. Esitänkin nyt edustaja Laiholle pyynnön tai toivomuksen, että hän veisi omassa eduskuntaryhmässään kokoomuksessa vahvasti tätä asiaa jatkossakin eteenpäin, ja kun kokoomuksella on oikeusministerin salkku — ministeri Häkkänen on mielestäni esiintynyt hyvinkin edukseen tällä vaalikaudella ja on kenties tämän hallituksen ellei nyt paras, ainakin parhaiden joukkoon kuuluva ministeri — toivon ministerin edistävän tätä asiaa nopeasti, kun hänellä siihen ilmeisesti myös halukkuutta on.

17.25 Mia Laiho kok: Arvoisa puhemies! Kokoomuksessa lasten turvallisuudesta ei haluta tinkiä ja halutaan ilman muuta viedä eteenpäin kaikkia niitä asioita, joilla lasten turvallisuutta voidaan edistää, jos se vain mitenkään on mahdollista.

Uskon, että ministeri Häkkänen on tämän asian ottanut vakavasti, niin kuin hän on esille tuonutkin. Ja vien omasta puolestani hänelle tätä asiaa edelleenkin eteenpäin.

Hienoa, että tästä tosiaan on yhteisymmärrys koko tässä salissa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.